

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Karabína a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Tatiany Biednikovej v trestnej veci proti obžalovanému **V. M. a spol. pre trestný čin podvodu** podľa § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., účinného do 31. decembra 2005 prerokoval na verejnom zasadnutí konanom 11. marca 2010 v Bratislave odvolania obžalovaných V. M. a G. M. proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 26. novembra 2008, sp. zn. 3 T 51/02 a rozhodol

t a k t o:

Podľa § 256 Tr. por., účinného do 31. decembra 2005 odvolania obžalovaných V. M. a G. M. **s a z a m i e t a j ú.**

O d ô v o d n e n i e:

Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 26. novembra 2008, sp. zn. 3 T 51/2008 boli obžalovaní V. M. a G. M., spolu s už odsúdeným T. B., u ktorého už rozsudok nadobudol právoplatnosť, uznaní za vinných, že

obžalovaní V. M., T. B. a G. M.:

1/ na základe kúpnej zmluvy uzavretej medzi obvineným B. a firmou K., prevzali v priebehu mesiacov marec - apríl 1992 v Košiciach, tovar v celkovej hodnote 1 886 034,68 Sk, tovar predali, peniaze použili pre vlastnú potrebu a faktúry za tovar neuhradili do dnešného dňa, čím pre firmu K. spôsobili škodu v celkovej výške 1 886 034,68 Sk,

obžalovaní V. M. a G. M.:

2/ v období mesiacov apríl - jún 1992 prevzali vo firme J. tovar v celkovej hodnote 538 852,50 Sk, tovar predali, peniaze použili pre vlastnú potrebu a faktúry za tovar neuhradili ani doposiaľ, čím pre firmu J., spôsobili škodu vo výške 538 852,50 Sk,

3/ na základe dohody s P., odobrali v priebehu mesiacov apríl - jún 1992 tovar v celkovej hodnote 302 004,40 Sk, tovar odpredali, peniaze použili pre vlastnú potrebu a faktúry za tovar doposiaľ neuhradili, čím pre P. spôsobili škodu vo výške 302 004,40 Sk.

4/ v období mesiacov máj - september 1992, na základe dohody, prevzali od firmy I. tovar v celkovej hodnote 2 523 890,50 Sk, tovar predali a peniaze použili pre vlastnú potrebu, faktúry za tovar doposiaľ neuhradili, čím pre firmu I., spôsobili škodu vo výške 2 523 890,50 Sk.

5/ dňa 25. októbra 1992 prevzali vo firme N. tovar v hodnote 3 600 Sk, dňa 26. októbra 1992 v hodnote 185 808 Sk a dňa 30. októbra 1992 v hodnote 110 160 Sk, tovar predali, peniaze použili pre vlastnú potrebu a faktúry za tovar neuhradili, čím pre firmu N.N., spôsobili škodu v celkovej výške 299 568 Sk,

obžalovaný V. M.:

6/ na základe zmluvy uzavretej s firmou H. prevzal dňa 23. apríla 1992 v Banskej Bystrici tovar v celkovej hodnote 165 000 Sk, tovar odpredal a peniaze použil pre vlastnú potrebu, faktúru za tovar neuhradil, čím pre firmu H., spôsobil škodu vo výške 165 000 Sk,

7/ na základe objednávky č. 34/92 5. mája 1992 odobral v P. zemiaky v hodnote 185 600 Sk, tovar predal a peniaze použil pre vlastnú potrebu, faktúry za tovar neuhradil, čím pre P. spôsobil škodu vo výške 185 600 Sk,

8/ ako majiteľ firmy T. dňa 18. decembra 1992 si telefonicky objednal vo firme J. dodávku citrónov a grapefruitov v celkovej hodnote 254 981 Sk, ktorú dňa 20. decembra 1992

firma T. prevzala, avšak faktúru č. X za dodaný tovar i napriek viacnásobným urgenciám do dnešného dňa neuhradil, čím firme J., spôsobil škodu vo výške 254 981 Sk.

obžalovaná G. M.:

9/ dňa 24. októbra 1992 odobrala vo firme J. tovar v celkovej hodnote 94 847 Sk a zaplatila sumu 68 231 Sk, tovar predala a peniaze použila pre vlastnú potrebu, avšak sumu 26 616 Sk firme neuhradila ani doposiaľ, čím pre firmu J., spôsobil škodu vo výške 26 616 Sk,

10/ dňa 18. 2. 1993 prevzala od firmy S. tovar v hodnote 78 113 Sk, tovar predala a peniaze použila pre vlastnú potrebu, faktúry za tovar neuhradila, čím pre firmu S., spôsobil škodu vo výške 78 113 Sk,

11/ dňa 22. februára 1993 prevzala od firmy P. tovar v hodnote 42 092 Sk, tovar predala a peniaze použila pre vlastnú potrebu, faktúru za tovar neuhradila, čím pre firmu P., spôsobil škodu vo výške 42 092 Sk,

12/ v presne nezistený deň v mesiaci november 1992 v P. vylákala od E. V. sumu 350 000 Sk a o niekoľko dní 80 000 Sk pod zámienkou, že M. doplatí zostávajúcu časť a uhradí za V. 600 000 Sk ako splátku za vydražený objekt pre J., čo však neurobila, peniaze použila pre vlastnú potrebu a spôsobil tak, že V. nesplnila podmienky dražby, peniaze jej obvinená nevrátila, čím pre E. V. spôsobil škodu vo výške 430 000 Sk,

13/ v mesiaci február 1993 v P. vylákala od E. V. pod zámienkou, že jej na účet majú nabehnúť finančné prostriedky vo výške 2 000 000 Sk sumu 500 000 Sk, ktoré použila pre vlastnú potrebu, a poškodenej vrátila len 189 000 Sk, čím jej spôsobil škodu vo výške 311 800 Sk.

Na základe tohto skutkového stavu boli uznaní za vinných:

1/ **obžalovaná G. M.**

v bode 1/ napadnutého rozsudku v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. s obžalovaným T. B. a V. M., v bodoch 2/, 3/, 4/ a 5/ napadnutého rozsudku v spolupáchateľstve § 9 ods. 2 Tr. zák. s obžalovaným V. M. a v bodoch 9/, 10/, 11/, 12/ a 13/ napadnutého rozsudku samostatne pokračovací trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona (v znení zákona č. 557/1991 Zb.), účinného do 31. decembra 2005,

2/ obžalovaný V. M..

v bode 1/ napadnutého rozsudku v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. s obžalovaným T. B. a G. M., v bode 2/, 3/, 4/ a 5/ napadnutého rozsudku v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. s obžalovanou G. M. a v bodoch 6/, 7/ a 8/ napadnutého rozsudku samostatne pokračovací trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona (v znení zákona č. 557/1991 Zb.), účinného do 31. decembra 2005.

Za to krajský súd uložil obžalovanej G. M. podľa § 250 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 40 ods. 1 Tr. zák., účinného do 31. decembra 2005 trest odňatia slobody vo výmere 30 (tridsať) mesiacov, na výkon ktorého ju podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák., účinného do 31. decembra 2005 zaradil do I. (prvej) nápravno výchovnej skupiny.

Obžalovanému V. M. bol podľa § 250 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 40 ods. 1 Tr. zák., účinného do 31. decembra 2005 uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) rokov, na výkon ktorého bol podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák., účinného do 31. decembra 2005 zaradený do I. (prvej) nápravno výchovnej skupiny.

Podľa § 229 ods. 1 Tr. por., účinného do 31. decembra 2005 boli poškodené strany P., K. (firma v likvidácii), P. (firma v likvidácii), E. V., N., I. a J. s nárokom na náhradu škody odkazané na konanie o veciach občiansko právnych.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podali odvolanie obžalovaní V. M. a G. M..

Obžalovaný V. M. v odvolaní namietal proti rozsudku, že sa nikdy nepriznal k tomu, že by spáchal trestný čin. Tvrdil, že nikdy nikoho neuviedol do omylu, nikdy totiž

neobjednávali tovar s tým úmyslom, že ho nezaplatia. Došlo iba k tomu, že sa postupne dostali vo firme do platobnej neschopnosti, pretože aj im dlhovali peniaze, pričom finančné prostriedky za odpredaný tovar si nenechali pre svoju potrebu, ale použili na chod firmy. Domnievali sa, že nepriaznivú situáciu preklenú a urobili všetko pre to, aby mohli faktúry uhrádzať, pričom sa snažili znížiť náklady firmy. Preto navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a oslobodiť ho spod obžaloby.

Podobne aj obžalovaná G. M. uvádzala v odvolaní, že nešlo u nej o úmysel spáchať žalovaný trestný čin, ale išlo len o bežné obchodovanie, pri ktorom sa dostali do druhotnej platobnej neschopnosti. Pokiaľ nevedela uviesť, ktorí odberatelia im dlhovali za dodaný tovar, bolo to preto, že nemala k dispozícii ekonomické podklady, lebo bola vzatá do väzby. Nikdy netvrdila, že tovar neodobrala a že nemieni vrátiť dlhujúce čiastky. Podľa jej názoru výška škody nebola objektívne zistená, ona však ani nekonala s tým, aby niekomu spôsobila škodu tým, že by niekoho uvádzala do omylu. Preto navrhla zrušiť napadnutý rozsudok a alternatívne, buď ju spod obžaloby oslobodiť, alebo vec vrátiť do prípravného konania, s cieľom preverenia celého hospodárenia firmy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 254 ods. 1 a ods. 2 Tr. por., účinného do 31. decembra 2005, ktorý bolo treba vzhľadom na ustanovenie § 564 ods. 4 zák. č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov na danú vec aplikovať, preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých tých výrokov rozsudku, ktoré sa týkajú obžalovaných V. M. a G. M., proti ktorým mohli títo odvolatelia podať odvolanie a v tejto časti preskúmal aj správnosť postupu konania, ktoré rozsudku predchádzalo a zistil, že odvolania oboch obžalovaných nie sú dôvodné a ako také ich podľa § 256 Tr. por. zamietol.

V predmetnej veci bolo vykonané dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie a to spôsobom uvedeným v § 2 ods. 5 Tr. por., účinného do 31. decembra 2005. Ďalšie dôkazy nie je potrebné vykonávať, ani opakovať už vykonané. Všetky potrebné a dostupné dôkazy krajský súd vyhodnotil zákonu zodpovedajúcim spôsobom v zmysle § 2 ods. 6 uvedeného Trestného poriadku a výsledky svojho hodnotenia vyjadril v dostatočnom rozsahu, jasne a zrozumiteľne v odôvodnení napadnutého rozsudku. Ním vykonané hodnotenie dôkazov neodporuje zásadám logického myslenia. S jeho závermi v otázkach skutkového zistenia, právnej kvalifikácie skutku i použitých trestnoprávných sankcií podľa príslušných ustanovení Trestného zákona, účinného do 31. decembra 2005,

ako aj vo výroku o odkázaní poškodených strán s nárokom na náhradu škody na konanie o veciach občianskoprávných sa Najvyšší súd Slovenskej republiky v plnej miere stotožňuje, osvojuje si ich a v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku.

Najvyšší súd považuje za potrebné zdôrazniť, že za okolností, ktoré boli zistené na základe vykonaných dôkazov, pri podnikaní už odsúdeného T. B. a neskôr V. M., ktorému v podstatnej časti činnosti firmy T. v K. pomáhala obžalovaná G. M., nešlo v prípadoch, ktoré sú špecifikované v napadnutom rozsudku, iba o obchodnoprávny vzťah s ich dodávateľmi, ale išlo o konanie, ktoré vykazuje všetky znaky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu podvodu.

Z dokazovania vyplýva, za akých podmienok dodávatelia dodali na základe objednávok obžalovaných, z ktorých väčšinu vybavovala obžalovaná G. M., tovar pre firmu odsúdeného T. B. a potom pre firmu registrovanú na obžalovaného V. M. Z faktúr boli zrejmé dátumy splatnosti a pokiaľ bolo dohodnuté okamžité zaplatenie tovaru po jeho dodávke, o tom vypovedali svedkovia. Obžalovaní nepostupovali tak, ako bolo dohodnuté. Z výpovedí celého radu svedkov vyplýva, že zástupcovia poškodených strán dávno po lehotách splatnosti, resp. po dohodnutých termínoch na zaplatenie tovaru, márne urgovali zaplatenie, aj osobne, u obžalovaných, ale hlavne u obžalovanej M., ktorá dodávky tovaru dohodla.

Zároveň je nepochybné, že už v čase, keď obžalovaní objednávali tovar, v tých prípadoch, ktoré sú uvedené v napadnutom rozsudku, nemali prostriedky na zaplatenie. Napokon to vyplýva aj z vyjadrení samotných obžalovaných, že boli v platobnej neschopnosti, teda nemali finančné prostriedky na úhradu za dodaný tovar. No ak napriek tomu objednávali v celom rade opakovane ďalší a ďalší tovar v hodnotovom vyjadrení desiatok až státisícok korún, vôľová zložka ich konania, z hľadiska subjektívnej stránky žalovaného trestného činu, prinajmenšom pokrýva eventuálny úmysel podľa § 4 písm. b/ Tr. zák., účinného do 31. decembra 2005, ako to správne konštatoval krajský súd, to znamená, že obžalovaní vedeli, že takým konaním inému spôsobia škodu a seba tým obohatia a boli s takým následkom uzročení. Spôsobovali to uvádzaním ich dodávateľov do omylu o ich platobných schopnostiach.

Obžalovaní neuzatvárali dohody s dodávateľmi s tým, že za tovar zaplatia, keď

sa im ho podarí predat' a budú mať finančné prostriedky, ale pri objednávkach predstierali, že prostriedky na zaplatenie majú, veď v niektorých prípadoch potvrdzovali, že za tovar zaplatia expresne ihneď po jeho dodaní, ale v žiadnom zo žalovaných prípadov, i v tých, kde boli lehoty splatnosti dlhšie, tak neurobili, ba nezaplatili za tovar doteraz, ani po mnohých rokoch, čo bolo zrejmé z výpovedí zástupcov poškodených strán.

To, že finančné prostriedky z predaja dodaného tovaru použili okrem osobnej spotreby aj na iné výdavky firmy obžalovaného V. M., napr. na výplatu miezd alebo nájomné, neznamená, že sa neobohatili. Tieto prostriedky získali tým, že inému spôsobili škodu, že ich dodávateľské firmy, uvedené v napadnutom rozsudku, od ktorých odoberali tovar, za ktorý nezaplatili, uviedli do omylu.

Preto pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu skutku, nemožno krajskému súdu nič vyčítať. Správne ustálil v ktorých prípadoch išlo o spolupáchateľstvo a v ktorých o samostatné páchatel'stvo pokračovacieho trestného činu podvodu podľa príslušných ustanovení Trestného zákona, účinného v čase, keď sa skutok stal.

Aj pokiaľ ide o výroky o trestoch u oboch obžalovaných, možno sa stotožniť so záverom krajského súdu, že z dôvodov, ktoré podrobne rozvádza v odôvodnení napadnutého rozsudku, bolo možné za použitia § 40 Tr. zák., účinného do 31. decembra 2005 uložiť obžalovaným také tresty, ako rozhodol krajský súd, ktoré vyjadrujú všetky kritéria významné pri ukladaní trestov a zvyrazňujú okolností daného prípadu.

K zaradeniu obžalovaných na výkon trestov do prvej nápravno-výchovnej skupiny tiež niet čo namietat'.

Primerané je aj odôvodnenie výroku napadnutého rozsudku o odkázaní poškodených strán s nárokom na náhradu škody na konanie o veciach občianskoprávných. Predovšetkým skutočnosť, že v niektorých prípadoch už došlo k likvidácii spoločností, ktoré vystupovali ako poškodené strany, resp. sú v likvidácii, odôvodňuje taký postup.

Z týchto dôvodov rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, ako sa uvádza vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 11. marca 2010

JUDr. Milan K a r a b í n, v. r.
predseda senátu:

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Cerovská